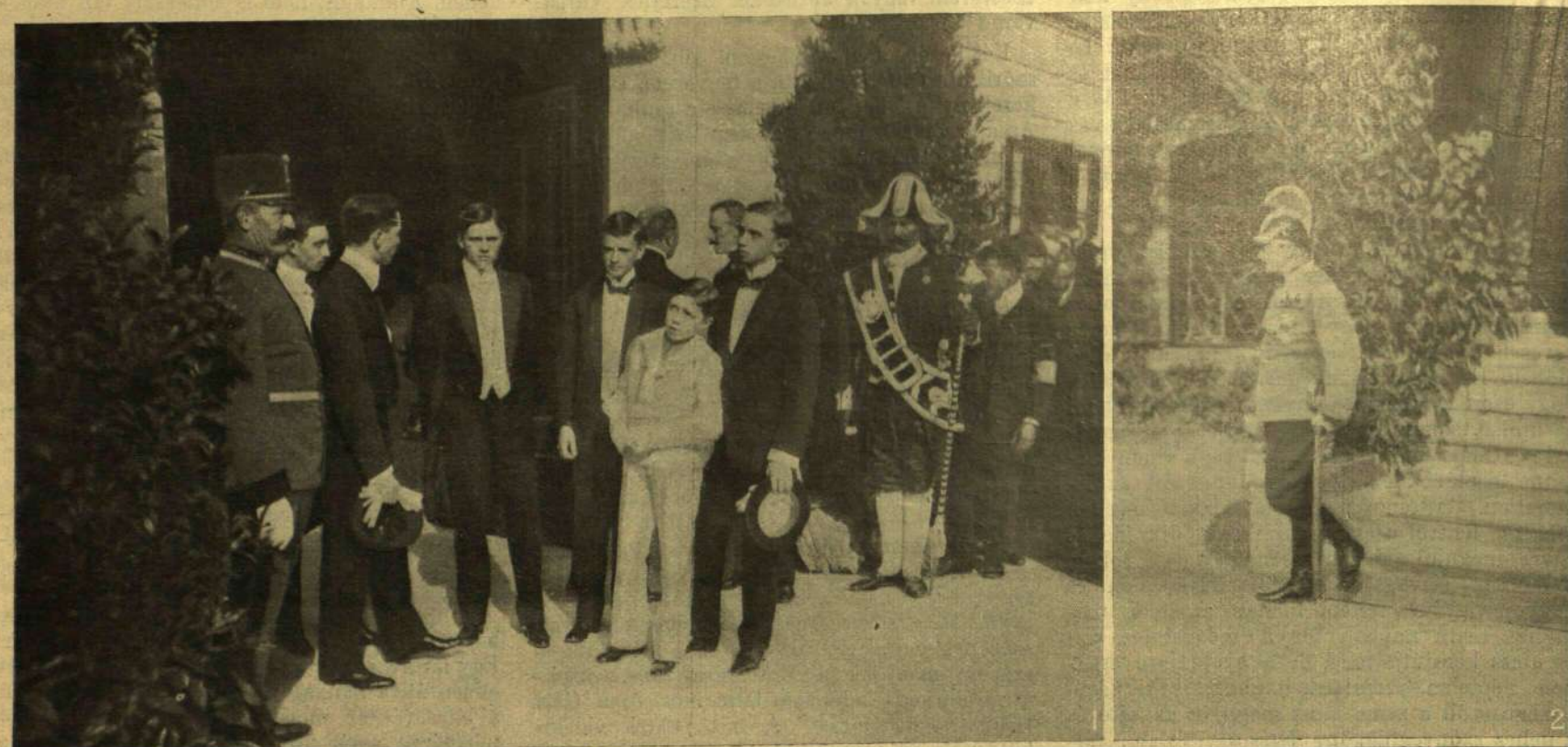

1. A főherczegek várják a királyt a kastély parkjában. — 2. Frigyes Ágost szász király. — 3. A menyasszonyi ruha. (Elefántcsontszínű duchesse atlaszból, valódi ezüstszimzéssel, melyben mirthus-girlandok a Bourbon liliummal fonódnak össze. A derék valódi valenciennes csipkével van díszítve, mely a menyasszony nagyanyjának, a braganzai herczegnőnek hírneves csipkéiből való). — 4. Három ruha a menyasszony kelengyjéből. — 5. A király nászajándéka. — 6. A huszonegy személyre terített ünnepi asztal.

KÁROLY FERENCZ JÓZSEF FŐHERCZEG ÉS ZITA PÁRMAI HERCZEGNŐ ESKÜVŐJE SCHWARZAUBAN.

A NÁSZVENDÉGEK AZ ESKÜVŐ UTÁN A KASTÉLY TERRASZÁN.

(Jobbról balra: Zita herczegnő, Károly Ferencz József főherczeg, a király, Mária Antonia pármái herczegnő, a menyasszony anyja, mögötte Ferencz Ferdinánd trónörökös.)

A KÖZÖNSÉG ÜDVÖZLI AZ ÚJ HÁZASPÁRT A KASTÉLY UDVARÁBAN.

KÁROLY FERENCZ JÓZSEF FŐHERCZEG ÉS ZITA PÁRMAI HERCZEGNŐ ESKÜVŐJE SCHWARZAUBAN.

BANG, A HÖS.

Elbeszélés. — Irta Kosztolányi Dezső.

I.

Bang szorgalmas hivatalnok. Fekete karvédő van a kabátján, csipetű a szemén és az íróasztalon hasalva körmöl. Reggel háromnegyed nyolczkor már megjelenik a lépcsőkön, dörzsöli a kezét, kávét rendel, szerényen köhög, teregeti a ropogó papirokat és boldogan gondol arra, hogy esztendőre okvetlenül előléptetik. Mindenki szereti. Négy gyereke van, a kik nyafogva csikorgatják délelőttöként a hivatala ajtaját és van egy felesége is, a kit senkise ismer. Bang rövidlátó. Ha a szolgálata teszi a hasas vizes poharat, a melyből a tejeskávét issza, meresztgetnie kell a szemét, nehogy a tintatartóba aprítsa a kuglófot. Mindenkinek előre köszön. Mióta egyszer nem vette észre a hivatalfőnökét, a szolgának is megemeli a kalapját. Nem szép ember. Az orra pisze, arczán fillérmagságú szeplők. Bajusza hasonlít a purzicsán-dohány száraz és fakó szálaihoz.

Egy havas reggelen a hivatalában ül. Előtte a kávé — hab nélkül — és a sárga, szőlős kuglóf. Midőn a kanalat belemártja a kávéba, elordítja magát és alétan rogy a székébe. Verejték gyöngyözik a homlokán.

Egy pillanat múlva mindenki a szobájába tódul.

Kocsira teszik, hazaviszik, onnan a kórházba szállítják.

Délben a hivatalban szélteben beszélnek a szennázóit.

— Vakbél-gyulladás van. Operáció lesz.

A főnök a mosdónál áll, habkövel dörzsöli tenyeréről a tintafoltokat és atyain rázza a fejét:

— Szegény, szegény.

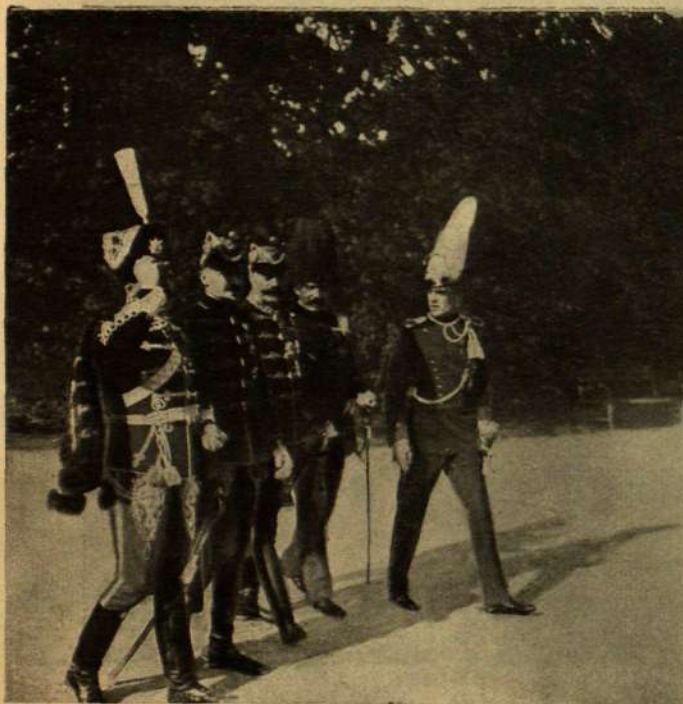
II.

Délután Bang kórházi ágyon fekszik. Már felvette a betegek szomorú mozdulatlanságát. Száraz kezeit összekulcsolja és észreveszi, hogy három óra, eszébe jut, hogy máskor ebben az időben hivatalban van és az életet végtelenül üresnek találja. Minő bús dongának el az órák. Szokatlan a délután, szokatlan a szoba, szokatlan ez a nagy változás. Hasán jeges-tömlő. Mellette az éjjeli szekrényen egy csengető gombja és a hőmérő. Bang nézi a csengőt és a hőmérőt és egyszerre sirva fakad. Könnyei végigfolynak a szeplőin.

Öt órakor meggyullad a villany. Hat óráig semmi se történik. Hatkor bejő egy orvos, megfürdetik, előkészítik az operációra és már viszik is, a kipárnázott liftbe, hogy a műtőterembe felhúzzák. Itten valami névtelen keserűség fogja el, a mit nem tud szavakba fog-

AZ ÚJ HÁZASPÁR A NÁSKISÉRET KÖZT AZ ESKÜVŐ UTÁN.

FERENCZ SZALVÁTOR FŐHERCEG LAKODALMI VENDÉGEKKEL A KASTÉLY PARKJÁBAN.

A SCHWARZAU KASTÉLY OLDALSZÁRNYA.

KÁROLY FERENCZ JÓZSEF FŐHERCEG ÉS ZITA PÁRMAI HERCEGNŐ ESKÜVŐJE SCHWARZAUBAN.

lalni, csak gügyög és nyeli a sós könnyeit és az életre gondol, a mely gyors, kemény és kegyetlen.

A terem vakítóan világos. Az orvos beszél hozzá, de nem érti, mit. Egy másodperc múlva fején van a kloroformos sisak. Mit sutognak körötte? Ó gyors, kemény és kegyetlen élet. A felesége, a négy gyereke, a hivatal, az akták, a számlák, a boldog, szabad vasárnap délutánok s végül ez, a mit most szivdobogva sejt, a mit a szájával, az orrával, a fülével, érzékel a halál, a halál, a halál. Még erőlködik és tudja, hogy egy perc múlva már aludni fog. A levegő vörös körötte, mintha annak is láza lenne. Minden tárgy hallucinál. Messze a halvány vörösségben egy izzó és intenzív pontot lát, — ez egyre jobban tüzel, mint a cigarettá parazsa. Most kettőt lát, nemsokára hármat, aztán négyet.

Aztán nem lát semmit.

III.

Másnap reggel.

— Jobban vagy? kérdezi tőle egy halk hang és valaki óvatosan föléje hajol.

A felesége volt. Egy sovány csirke, felborzott tollakkal, kíváncsian forgó szemmel, sápadtan a virrasztástól és az izgalomtól.

— Hogy vagy? — kérdezi újra, még halkabban.

Bang jól hallja, de nem felel. Felelet helyett kinyitja szemét és nyöszörög. Egy kanálka hideg, keserű teát kortyint, jeget nyel, újra a közönyébe süpped.

Az operáció tündöklően sikerült. Az orvosok nagyon meg voltak vele elégedve, a kik a betegségben csak közönséges iskolaesetet láttak minden érdekesség nélkül és közel se tulajdonítottak neki oly fontosságot, mint a beteg. Pár nap múlva tudatták is vele, hogy minden a legjobban van, egy hét múlva egészen elhagyhatja a kórházat, két hét múlva pedig már bemehet a hivatalába. Bang ezt szomorúan hallgatta.

Általában annál inkább elszontyolodott, minél jobbra fordult a betegsége. Savanyú arcczal fogadta a vendégeit is. Fejét a párnába nyomta, állát leejtette, szemhéait óva-

MÁRIA JOZEFA FŐHERCEGNŐ, A VÖLEGÉNY ANYJA.

KATONAI LÉGHAJÓ MEGJELENÉSE A SCHWARZAU KASTÉLY FÖLÖTT AZ ESKÜVŐ IDEJÉN.

KÁROLY FERENCZ JÓZSEF FŐHERCEG ÉS ZITA PÁRMAI HERCEGNŐ ESKÜVŐJÉHEZ.

tosan zárta le, hogy egy kis résen titokzatos ködben lássék a szeme lázas golyója. Úgy feküdt ott, mint a haldoklók az utolsó órában.

— De hiszen már egészen jól vagy — vitakozott a barátja.

— Meg se kottyant neki — szölt a főnök és kövér hasa rengett a nevetéstől.

Bang megvetően néz végig rajtuk. Torkát keserű düh reszeli, káromkodni szeretne, de erre se méltatja őket, elmosolyodik és a szájába fullad a harag.

IV.

Biczegve és sántítva jön a hivatalba. A kutyák affektálnak így, midőn nagyon jól érzik magukat. Vastag sállal köti át a nyakát. Mindenki külön, hosszán mesélte el az eseményt. Mert az nem úgy van, a hogy mi laikusok gondoljuk. Ez egy egészen különös és nagyon-nagyon veszélyes eset, csoda, hogy kilépett belőle, az orvosok is mondják. Tetszik tudni a vágás inntól-ideig terjedt. Persze, hogy elaltatták. Három orvos altatta. Úgy aludt, mint a bunda.

A kollégák lassan kiszöknek a szobából és a faképnél hagyják.

Nézegeti a tükörben piros mellényét, a mit tegnap vett s úgy találja, hogy jól áll neki. Költségbe verte magát, de az ember végre nem járhat rongyosan. Táplálkoznia is kell. Hig tojást reggelizik, sovány prágai sonkát és pirított zsemlyét. Délben gyenge húsokat párolt almával. A gyerekei ezért nagyon tisztelik. Az iskolában hencszegnek, hogy az ő apjuknak piros mellénye van, ezer forintja van és olyan betegsége van, a milyen senkinek sincs, a többiek pedig irigykednek rájuk és nevetik, csúfolják, bojkottálják őket. A legkisebb fiú egyszer bömbölve jön haza.

Bang büszkén és pezsgesen jár. Fejét fenn hordja, aranykeretes szemüveget vesz és vendégeket hív. Dagad az önérzete, a mint újra és újra sorát ejti a mesének. Az orvos egy kis üvegben odajárandékozta neki a kioperált testrészt, a melyet az almáriumba zart s áhita-

tosan mutogat mindenkinek. Ott áll a legfelső polezon. Csendes kultusz övezi. A tót szolgáló riadtan tekint az almárium felé.

Egy reggel hiába csönget a hivatalában. Hol az a szolga? A teremtetit neki.

Végül bejő.

— A sorvezetőt — ordít rá, a dühtől fuldokolva.

A szolga, a ki sohase látta ily mérgesen, kómikusnak találta az ártatlan embert, a haragját, a szintelen hangját, a melyet pulykarikácsolással torzított a méreg, elvette magát.

Bang felkel, elsápad, csak az orra tüzel, kék-vörösen, mint a pulykataréj. Kinyitja az ajtót. Kidobja a szolgát.

Az affér nagy feltűnést kelt a hivatalban. Kollégái csitítják, de ő nem tágt.

— Egy beteg emberrel így beszélni, — hö-rög, — egy beteg emberrel.

Bang el van keseredve. Annnyival inkább, mert két kollégájával is összeszólalkozott és most már szentül meg van győződve, hogy mindenki ellensége. Senkihez se szól. Az eset a hivalfőnöknek is fülébe jut.

— Nem értem magát — mondja neki. Miért játsza a beteget? Hisz majd kicsattan az egészségtől.

— Mit? — felel Bang.

Azzal hátat fordít neki, becsapja az ajtót és hazamegy. Két hétig nem is mutatja magát a hivatalban.

— Gazember — sziszegi a fogai közt, — gazember.

V.

Nyár felé, egy vasárnap délelőtt a hivatalfőnök velőscsontot eszik a sörkocsmában és buzgón magyarázza az esetet:

— A fegyelmi bizottság jövő héten ül össze. Önök, kolléga urak, jól tudják, micsoda atyai szívvél karolom fel mindnyájok ügyét, de ebben az esetben nem lehet engednem, már csak azért sem, hogy hasonló esetekben példát statuálják. Ez az ember makacs és hanyag. Az aktákat elintézetlenül dobja vissza. Lusta-

ságát pedig azzal tetézi, hogy hónapokig ok nélkül kimarad a hivatalból, a nyakamra küldi a hitelezőit, a kik botrányos adósságokról sutognak. Végre is lehetetlen túrnóm, hogy valaki újat húzzon velem. Nem a saját személynemért. Hisz' önök ismernek engem s tudják, hogy nekem igazán nem fontos, meg-billenti-e a kalapját a Bang úr, vagy sem. Nem is döntök ebben a kérdésben. A fegyelmi bizottság és magas minisztérium böles ítéletére bízom, kinek van igaza s én nem kétkedem, hogy ezek a magas fórumok a méltányosság szemmel tartásával is aképpen intézik el az ügyet, hogy a hivatali tekintélyen semmi csorba se essék.

A hivatalnokok csendesen helyeselték. Szépnek találták a főnök stílusát. Megitták a sörüket. A főnök letörülte bajszáról a habot s a jólét és a biztonság rófogó kéjével csemegezte még egyszer:

— A magas minisztérium.

VI.

Hónapokig tartott a hivatalos huzavona. Egy kollégája még békítgetni akarta a hivatali főnököt, de sikertelenül. Bangot elcsapták s mire esni kezdett az őszi eső, künn volt az utcán, állás nélkül.

Nem tudott mihez fogni. Később cigarettákat töltött, külföldi bélyegeket árult diákoknak és egy találmányon törte a fejét, a mely sehogysikerült. A családja éhezett. Egy sötét ferencvárosi utcában laktak — albérltetben — két kis szobában, a hol nem égett a kályha, kormosan füstölt a lámpa és délután is meg-érzett, hogy mit ebédelték.

Közben Bang betegeskedett is. Végigjárta az összes orvosokat s fájditotta a tüdejét, a lépét, a veséjét s arról ábrándozott, hogy megint kiveszik valamelyik szervét. Ha rajta múlt volna, a szívét is kigyomláztatja és kikatja egész testét, mint egy telt ruhaszekrényt. De az orvosok mosolyogva küldték el. Azt mondják, hogy kutyabaja. Bang csakugyan meghízott. A sok kenyértől és krumplitól fel-

Wagner Szigfrid és Gravina grófnő, Liszt Ferencz unokái, a Mátyás-templomból jövet.

Jeffy Gyula féltetele.

Gróf Zichy Géza az ünnepélyekben résztvevő művészek között.

puffadt az arca. Úgy látszott, hogy jót tett neki a nyomor.

A családnak csak vasárnaponként volt jobb napja. Délután összeverődött néhány ember. Bang a gyermekeivel körül ülte a kerek asztalt és egy martir arcával büszkén és önérzetesen mesélte el az operáció történetét.

A gyerekek, a kik százaszszor hallották a mesét, időközönként közbe szóltak, mert az egészet már könny nélkül tudták.

— Most azt meséld apa, mikor elaltattak.

— Most a doktorokat meséld.

Bang arca ragyog. Órákosszáig prédikál. Vallásos tisztelettel beszél a «narkózis»-ról, a

«lancettá»-ról, az «appendicitis»-ről. De a vendégek elmennek, a kályha kihűl, a gyerekek lefekszenek.

Újra egyedül van.

Bang ilyenkor elgondolkozik az életén. Nem volt szép az élete. Folytonosan hivatalba járt, egyik napja úgy folyt, mint a másik, soha, fiatalkorában se ismerte a mámort. Csak egy mámorra emlékezett. Arra a mámorra, a mely a kloroform nehéz és édes illatából született és arra a pillanatra, midőn egy nagyon világos üvegszobában fehérkabátos emberek vették körül s rózsaszínű szublimáttal, édes kefékkel sikálták a körmüket. Ez szép volt. Valahogy

hasonlított a mennyországhoz, az angyalzenéhez, a hősi operákhoz. A levegőben, mint egy bujkáló parfüm, diszkrétan érzett a vér illata.

Sokszor gondolja magában, hogy minden baj ezért szakadt rá. De nem bánja. Meg van elégedve magával és mosolyog. Csak még egyszer a sárgaföldig ihatná magát kloroformmal.

Tűjjel előveszi a barna üveget. A spirituszban ott lubizkol még a bédarabka frissen, épen megőrizve az örökkévalóság számára. A gyertya lobog. Mindenki alszik. Bang az asztalra teszi az üveget és nézi.

LISZT FERENCZ BOKONAI, KIK A MŰVÉSZ VÉGRENDÉLETÉT PÖRREL SZÁNDÉKOZNAK MEGTÁMADNI. — Balogh Rudolf féltetele.

Liszt Ferencz tanítványai, a kik az ünnepélyeken részt vettek. (Az első sorban ülnek: Göllerichné, Menter Zsófia, gróf Zichy Géza, Timanov Vera és Mihailovich Odón. Göllerichné mögött: Thomán István, Krause tanár, Burmeister Richard, Göllerich Ágost, gróf Zichy Ernő és Slavenhagen Bernát. Széleről Ligniez.)

A LISZT-ÜNNEPÉLYEK RÖL. — Labori féltetele

FEL NEM ROBBANT LÖVEG.

OLASZOK PARTRASZÁLLÁSA TRIPOLISZBAN.

A LISZT-ÜNNEPEKRŐL.

Sohasem lehet az emberiség oly kimagasló alakját, mint Liszt Ferenc volt, eléggé ünnepelni, dicsőíteni, emléket eléggé ápolni, ébren tartani. Most, hogy a magyar királyi kormány által rendezett országos — helyesebben nemzeti — emlékünnepelel befejeztetett, örömmel mondhatjuk, hogy az minden tekintetben jól és az ünnepelt emlékéhez méltóan folyt le. Az ünnepségek október 21-ikétől 25-ikéig tartottak, az e napokon tartott hangversenyeken Liszt legfontosabb művei majdnem teljes számban kerültek előadásra. A sort megnyitotta a budavári koronázó templomban, vagy a mint gyermekkorunktól ismerjük, a Mátyás-templomban tartott ünnepélyes mise, a melynek folyamán a Koronázási Misét adták elő. Az operaház zene és énekkarát Szikla Adolf karmester vezényelte, ismételt tanujelét adván jeles művészi kvalitásainak. A magán énekszólamokat az Operaház művészei: Sándor Erzs, Marschalkó Rózi, Székelyhidy Ferenc és Venczeli Béla látták el. A koronázási mise gyönyörű zenéjét bár hivatalos felszólításra írta Liszt, mégis kicsibe múlt, hogy nem lehetett a koronázás napján hallani, oly nagyon áskálódott ellene. Közismert tény, hogy Liszt barátainak örökméltó Nagyszasszonyunk, néhai Erzsébet királyné hathatós közbenjárását kellett kér-

niök, hogy az ármánykodás diadalmát ne vegyen a jó ügyön, mert hiszen magyar motívumok vannak e műben feldolgozva, s már ezektől is félték... A «kedves szentünkről», mint Liszt Szent Erzsébetet hívta, írott oratórium, új betanulással, teljes egészében, ugyanaznap került előadásra az Operaházban Kerner István mesteri vezénylete alatt. A Opera vezetője a fényes kiállítás s az új rendezés dolgában kitett magáért s azokat, kik a Szent-Erzsébet legendáját nem oratóriumszerűleg, hanem színpadi beállításban, jelmezesen akarják látni, véleményükben megerősítette. Mégis hatalmas és merész gondolat lett volna e művet oratóriumszerűleg előadni, miután tudva van, hogy Liszt nem nagyon lelkesedett a «kedves Szentnek» drámai ábrázolásáért. Mindenkinek, ki Liszt zongoraszerzeményeit ismeri és szereti, felejtethetetlen lesz ama két este, a melyen a Liszt növendékek egy kiváló sora adta elő felejtethetetlen s felülmúlhatatlan mesterük szerzeményeit. Mindegyikük eljáratította a mester játékaival valamely vonását.

Az egyik főleg a hatalmas erőt, a másik főleg a könnyed gráciát, a harmadik a csapongó szellemet, majd ismét egy másik az ördögös gyorsaságot tanulta el, s ha elképzeljük, hogy mind e nagyszerű tulajdonságok egy emberben megvoltak teljes összességükben, kettősen kell sajnálkoznunk azon, hogy

a mesterek mesterét nem hallhatjuk, de az elmúlás örök törvényeiben megnyugodva, áldanunk kell az isteni gondviselést, hogy ezt a csodálatos művészt honfitársul adta, a kinek szelleme, műveiben, nemes cselekedetei emlékében halhatatlanságot ajándékozott. Hazai növendékei közül játszott Aggházy Károly, Ihász Aladár, Szendy Árpád és Thomán István; a külföldiek közül: D'Albert Jenő, Friedheim Arthur, Lamond Frederic, Rosenthal Móricz, Sauer Emil, Stavenhagen Bernát és Timanoff Vera. E névsor csupa oly jeles művész nevével foglalja magában, a melyekhez jelzőt fűzni igazán lehetetlen, e nevek önmagukért szólnak. E felejtethetetlen estéken a zongora-előadásokat Mysz Gmeiner Lula és Koenen Tilly énekszámai váltották fel, kik Liszt örök szép, de felette nehéz dalait tökéletes előadásban mutatták be. Örömmel láttuk a «Magyar nők kar egyesületét» és a «Budapesti karénekesegyletet» a dobogón, kik a Magyar királydalt, a CXXXVII. zsoltárt és még több karéneket adtak elő lelkesedő és lelkesítő karmesterről, Lichtenberg Emil vezetése alatt. (E királydaltak sorsa is jellemző. Liszt az Opera megnyitási ünnepére írta, de mert a «hyperaulikus» vezetés megnevezte, hogy ebben egy kurucz-nóta van feldolgozva, nem «merték» a megnyitáskor előadni s ezzel nemcsak végtelenül megbántották Lisztet, hanem magukat — s mi

A Sultania erő bombázása után. A földön olasz ágyúgolyók hevernek.

Egy olasz kézbe jutott török erő fölrobbantott ütege.

A TRIPOLISZI HARCOZTÉRŐL.

OLASZ KATONÁK TÜZELNEK A TÖRÖKÖKRE.

KONSTANTINÁPOLYBAN HÁROMSZOROS TROMBITAJELLEL KIHÍRDETIK A MOZGÓSÍTÁST.

A TRIPOLISZI HARCOZTÉRŐL. — Underwood felvételei.

ennél sokkal rosszabb, a viszonyokat — tették neveltségessé. Nem lett volna teljes az ünnepség, ha nem sikerült volna a mester unokáját, Wagner Siegfriedet egy zenekari hangverseny vezetésére megnyerni, ki a Faust-symphoniát, az Esz-dur-zongoraversenyt és a XIII. zsoltárt dirigálta. Ezen a hangversenyen Liszt egyik legkiválóbb tanítványa, Menter Zsófia a zongoraversenyt játszotta, míg Burrián Károly a zsoltár s Székelyhydy a symphonia tenor szerepeit énekelte. Az ünnepélyeket betetőzte Liszt legfenségebb alkotásának, a Krisztus-oratoriumnak előadása. E csodás szépségekben gazdag mű, a világ zeneirodalmának mindig egyik gyöngye marad s feledhetetlen benyomást gyakorol minden hallgatóra. A dirigens pálcza a legjobb kezekben, Kerner István karagányában volt. Méltó társai voltak az oratorium legfőbb énekszólamainak képviselői: Sebők Sári és Takáts Mihály. A «Vasárnapi Ujság»-nak nem lehet feladata a zeneművészet terén előforduló eseményekkel a legbővebben foglalkozni, azért a Liszt-ünnepnek értékét zenei szempontból röviden abban foglalom össze, hogy ez ünnepi előadások a legfőbb Liszt-műveket oly gondos összeválogatásban s jeles előadásban hozták, hogy ezzel reánk irányították a zenei Európa figyelmét s elnyerték — a mit legkevesebb szeret nekünk nyújtani — elismerését.

De egyúttal a meghívott vendégekkel megismertett egy oly várost, a melynek művészi élete és kincsei előttük ismeretlenek voltak s az ünnepi előadásokon kívül az udvari fogadtatás, a város, a miniszter, a művészetet oly igen dicőrelesen pártoló Lipótvárosi Casino estélyei járultak ahhoz, hogy a pesti Liszt-ünnepet minden irányban jó emlékek legyenek.

— 2 —

REZÁNOV.

REGÉNY.

(Folytatás.)

Irta Atherton Gertrude. Angolból fordította Esty Jánosné.

A medve most, az elhullott bikát magával vonszolva, nekiesett az elevennek, mely eleinte meghunyászkodott, de aztán védelmi állásba helyezkedett; már-már elérte őt a bozontos szörnyeteg. De félreugrott, földreszegezte szarvait és feloklalta a medvét. A győztes erre a leggyőzelemmel összefüggő, a bika szarvaival hátrahúzódtatott a medvét és így felszabadulva, újabb támadásra készült. Ez esetben hosszabb és változatosabb volt a mérkőzés, mert a bika kisebb és mozgékonyabb volt. Két ízben is már majdnem felnyársolta a medvét, de amaz rávetette magát és a bika csak úgy menekült meg a hegyes vérszomjas fenegyéből, hogy hatalmas rugdalódzásba kezdett és mindketten alig látszottak a körülöttük felkavart porfelhőből.

E mérkőzésből zihálva emelkedtek fel ismét, nyelvök kilógott, szemük vérben forgott. Végre a medve, mely már majdnem teljesen kimerült, hirtelen újra támadott, a bika félreugrott, hihetetlen gyorsasággal hasbadította a bozontos medvét és, olyan magasra felhajította, hogy annak a hatalmas zuhanásban összetört minden csontja.

A váquerók körülvettek a feldühödött bikát, hátát elborították nyilaikkal, lassóval hurkot vetettek nyakára, egy vakmerő kis, sárgába öltözött mexikói elébe vágatott és megadta neki a kegyeleműdést. A nézőközönség tapsviharral kísérte, úgy ordított, tombolt dobogott, hogy még az irigyképp őrtálló katonára a presidio és az erőd előtt is meghallotta.

A mint a társaság a folyosón oszladozott, Rezánov minden nehézség nélkül Conchához férközhett, mert most még Donna Ignácia is izgatottan tárgyalt a látottakat néhány hozzá hasonló természet asszonysággal, kikben a bika-kiadás láttára újra ébredt ifjúságuk.

— Elvezetesen találta ön e látványt? — kérdezte Rezánov érdeklődéssel.

— Oda se néztem. Sohasem szoktam odanézni. De láttam, hogy ön nem találta visszatartónak. Egy percze sem vette le szememről a borzasztó két állatról.

— Nagyon hízogt rám nézve, hogy ön így megfigyelt. Megvallom, hogy minden bika-kiadás

BÁRÁNY ISTVÁN, A KABINETIRODA ÚJ IDEIGLENES OSZTÁLYFŐNÖKE.

látásra mindig kitör belőlem az ősember, bár utána rendesen restellem és ezzel mégis civilizáltabbnak mutakozom az ön honfitársainál. Az egyik szobaajtó nyitva állt, ezt mindketten, szinte egyetértve felhasználták és beléptek.

— Haragszik rám? — kérdezte Rezánov lágyan és a leány mindkét kezét megfogta. Nem merté az ajtót betenni, de széles vállai elfedték az ajtónyílást, a vendégek pedig már lefelé igyekeztek a rektoriumba.

— Azért, hogy ezt a rémes látványt élvezte? — Nincs most időnk kacérkodásra.

A leány szeme ellágyult, de nem állhatta meg, hogy egy utolsó nyilat ki ne löjjön.

— Értem, most nem arra való az ön ideje; a szerelem csak másodízben érdekli önt. Hiszen két év nem is oly hosszú idő. Gyorsan elmúlik, ha az ember el van foglalva. Én majd találok magamnak, önnek pedig nem lesz arra ideje, hogy búsuljon és bánkódjon.

Még nem voltak teljesen egyedül, behallatszott az asszonyok csevegése a folyosóról. Az örökös akadályok, a leány csábos szépsége, melyet a csipkemanilla még kiemelt, az orcsán visszatükröződő rózsák pirja, ingerlő mosolya, mindez a férfi fejébe kergette a vért.

— Csak egy szót kell szólnia — suttogott rekedten — és a Junó még ma este elindul.

Concha még nem látta őt önmagáról ennyire megelégedezni. Hangja diadalmasan felcsendült:

— Megtenné? Megtenné?

— Csak egy szavába kerül!

— Feláldozna mindent, pályáját... a társulatot... a sítkaiakat értem?

— Mindent, mindent.

A férfi hangjában több rezdült meg a pusztaszenevelénnél, mert még e perczben is tudatával bírt annak, a mit feláldoz, de azért nem bánta. Concha azonban kiérezte hangjából a lemondást és szomorúan félrefordult.

Már holnap nem beszélne ön így. Gyűlölm önmagamra, a miért most e szavakat kisikartam öntől. Elégge szeretem én önt, hogy akár egy örökkévalóságig is megvárjam, de arra nincs bátorságom, hogy önt ellenségei kezére juttassam.

— Ön fiatal leány létére csodálatos élelátással bír. — És bámulata és nehezeltése közt kissé lelehadt szenvedélye.

— Nem vagyok én már fiatal leány. Már előre átszenvedtem sorsomat. Messze-messze repült el lelkem, átéltem azt a két esztendőt, míg húsz-harmincz lett belőle és tovább éltem, míg itt öregedtem meg, e tengerparton... várakozva, egyre várakozva.

Levetkőzte a kacértság minden nyomát és szenvedélyes reménytelenséggel beszélt. De még mielőtt Rezánov, egyedülülük felhasználna,

félbeszakíthatta volna őt, kiegyenesedett és egy lépéssel hátrált.

— Azért ne képzelje, kérem, — szólt büszkén, — hogy én csakugyan egy oly gyöngye és oklatan teremtes vagyok. Csak futó hangulat volt az egész. Ha ön vissza nem térne, valóban bánkódnám, az igaz; és ha oly hosszú életű is lennék, mint a nemzetségemhez tartozók mind, szívemet örökké ifjan tartaná az ön emléke, oly híven megőrizném, oly szent lenne az előtetem, mint a saját hitvallásom. De azért nem élnék önző életet, mert akkor nem volnék méltó a magasztos, örök szerelemnek kiválasztottja lenni. A visszaemlékezésben és a lelki életben lennék fel vigasztalást, idővel még talán boldogságot is, de minden érdemet ennek a mi szerény kis világunknak szentelném és egy gyöngye nőnek minden igyekezetével azon lennék, hogy hasznára váljak szegény, korlátozott népünknek. Ezzel ugyan nem mondok sokat, de megígérem önnek, sennor, hogy nem fog bennem egy oklatan, regényes teremtesre találni, ki nem méltó arra a nagy megtiszteltetésre, melyet ön neki felajánlott.

— Concha!

Rezánov mélyen meg volt hatva, de a leány szavai egyúttal szomorú jövődelésként csengtek füleiben és visszhangra találtak lelke rejteget mélyében. Hirtelen haragos felháborodással fakadt ki a gyarló, halandó ember iránt. Hátrahézt, aztán hevesen karjaiba ölelte Conchát.

— Lehetséges-e, hogy ön kételkedik abban, hogy én visszatérek? Kételkedik eskümben?

— Nem, nem úgy értem. De túlságosan boldog vagyok, hogysem az e földön maradó is lehessen.

Rezánovnak most eszébe ötlött, mily gyakran állt ő már közel a halálhoz, azt is tudta, hogy a következő két év alatt még gyakraiban szembe néz vele. Egy pillanatig úgy érezte, mintha már ellepnék lelkét a sötétség árnyai, hallotta az istenek gyűnykacaját a gyarló emberi akarat hiúsága felett. De aztán újra melegen, új erővel érezte lüktetni ereiben a vért. Lerázta magáról a sötét sejtelmeket és mosolygva csókolta szerelmest.

— Ez most az ábrándozás ideje, édesem. Az utána következő hosszú éveket át, midőn ön már prózái feleségemmé lett és ezernyi kötelesség nehezedik önre, midőn már követelőzéseim felett zsörtölődni fog, az ilyen pillanatok emléke, mint a mai, mikor meg mindketten ábrándozni tudtunk, nyújt majd önnek vigasztalást. Bár a magam számára is összegyűjthetnék hasonló emlékeket, de én nem rendelkezem az ön isteni képzelőtehetségével. Ha nem láthatom önt, haragos és kelletlen vagyok, most e pillanatban pedig mindenekelőtt boldog. Egykor talán még boldogabb is leszek, de most ezzel is beérem. Nem hiszek az ön rossz előérzetének. Midőn megérkeztem Kaliforniába, egész valómat átjárt a jövőnd boldogság előérzete; és én most inkább erre emlékezem vissza, annál is inkább, hogy e boldog sejtelmim részben már be is teljesültek. Eljünk tehát a jelennek! Én ez utolsó boldog hét alatt naponta látni akarom önt, ettől most már nem tágitok! Önnek pedig összes leleményességét ki kell majd fejtenie, hogy koronként egyedül lehessünk.

Concha bólogott, de sőhajta tapasztalta, hogy Rezánov nem tér többé vissza a szokás eszméjére. Ő ugyan sohasem egyezett volna abba, hogy miatta kockázza tegye még a legcsekélyebb érdekét is, de azért szívesen veszi, ha tovább ostromolják. Miután most már tudta, Rezánov mennyi szenvedélyre és tüzre képes, vágyakozva gondolt arra, hogy teljes meghódolással minő tökéletes boldogság várna ő rá. A mint most gyengéd mosolylyal lenézett rá, megsejtette, hogy iránta való szerelmét már háttérbe szorította gyakorlati észjárása és bár nem bontakozott ki öléseéből, ő is kissé elhidegült.

— Úgy hiszem, holnap hazatérek, — szólt. — Anyám azt állítja, hogy nem tud tovább menni nélkülem és hogy padre Abella azt juttatta eszébe, hogy én Elena Castro házában époly biztonságban leszek a rossz nyelvek elől, mint itt. Gyanítom, hogy a jó padre megszidta szüleimet, a miért ily szükségletlen vértanúságot szenvedtetnek el velem, és megmondta nekik, hogy kötelességük életemet felvidítani.

A miniszterelnök és gróf Apponyi Sándor főkamrármester az eskütétel után.

Beöthy László a királyi kihallgatásról távozik.

BEÖTHY LÁSZLÓ KERESKEDELMİ MINISZTER ESKÜTÉTELE. — Jaltó Gyula felvételei.

mielőtt e hosszú megpróbáltatás rámehezdednék. Elena házában a szobám ablaka egy kis hátsó kerte nyílik. Néha... ki tudja?

Vidám kacajjal vont vállat, majd hirtelen felegyenesedett és az ajtónak tartott. Felismerte padre Abella csoszogó lépteit a folyosón.

— Kész a vacsora, padre mio? — kérdezte édesen. — Annyit beszélgettünk, ő excellenciája és én, hogy egészen megéhezünk.

— Semmi szükség, leányom, hogy engemet bolondítsatok, — felelt a padre szárazon. — Nem ti vagytok az első szerelmes pár, a kivel dolgom volt, bár megvallom, ti vagytok a sok között a legérdekesebbek, és ez okból magamra is vállaltam a gonoszóságot, hogy benneteket takargassalak. Remélem, megbocsát érte a jó Isten. Jöjjetek gyorsan. Most elszéledtek, de mindjárt összegyűlnék a rektoriumban és akkor észreveszik távolléteket. Excellenciád lesz szíves Donna Ignáciát asztalhoz vezetni? Concha gyermekek, neked pedig Don Williamot kell vigasztalnod. Elég keserves negyedórája volt, de azért hűségesen eltérítette anyád figyelmét tőletek.

— Ezt már így hozza magával némely férfi sorsa, — felelt Concha könnyedén.

XXIII.

Két hétig nagyon víg volt az élet Kaliforniában. A kommandante már egy órával később, hogy megbékült, elárastotta meghívókkal a vidéket. Meghívta a monterey-i Gente de Razon, Santa Barbara, Los Angeles és San Diego összes fiatalságát és az öregek közül azokat, a kik nem félték a hosszú út fáradsalmait. A montereyiek már a bika-kiadás ünnepélyére megjelentek és néhány napra ezután megérkeztek a többiek is, a De la Guerra, Ximeno, Estudillo, Camillo, Estenega, Moréno, Cota, Estrada, Pico, Paetieco, Lugo, Ortega, Algarado, Bandini, Peralta, Luis, Rodriguez és Lopez családok, hozzátartozói, mind előkelő származásúak, ők alkották a régi Kalifornia társaságát. Oly vidám, gondatlan, semmit komolyan nem vevő, de egyúttal oly erkölcsös gyűlekezet volt ez, mint a minő valaha ezen a vén földön végigmulatja az életét.

A presidio minden házába, a misszió minden üres szobájába ez országot jellemző lelkes vendégszeretettel fogadták be őket. A caballerók legpompásabb öltözeikben ékeskedtek, tarka selymeket, arannyal himzett csizmát, ezüsttel gazdagon diszített sombrero-t viseltek; finom battiszt és csipke, sok ékszer, selyemvő és a hűvös estékre szánt bársony serape volt rajtuk. A férjes asszonyokon piros vagy sárga nehéz atlaszruha; a leányok pedig oly mennyiségű virágos selymruhákat, battiszt kendőt, mantillát és rebosót hoztak magukkal, a mennyi csak a családi carrettán elfért.

A presidio előtti tér kora reggeltől félfélig zsúfolva volt a nehéz mexikói nyergük alatt toporzékoló, gyönyörű paripáktól. Semmiféle kaliforniai sem tett meg még néhány száz lépésnyi utat sem gyalog, ha volt lóva, a melyre felülhetett.

De a lovak nem mindig heverték a piac-téren. Nem egy medve-bika viadalt tartottak a városban és legalább kétszer hetenként a dombtetőre, a misszió ranchóiba, vagy a yerba-buenai erdő felett elterülő sziklás hegyszakadéka vittek fel gazdáikat. Indián szolgák nagy kosarakat czipelve követték őket, megsütöttek nyáron egy-egy ökröt is. Az ilyen majálist Kaliforniában «meriendá»-nak nevezték.

Éjjel-nappal táncz volt, el nem hallgattak a gitár és a flóta, folyt a kacérkodás a nagy legyezők mögött. Rezánov megesküdött rá, hogy sohasem hitte volna, hogy ennyi gitár és legyező létezik a világon és hirtelen feltűnt előtte, hogy Concha kezében még nem látta sem egyiket, sem másikat. Szíve választott hölgye mindenben elűtött a többiekől. Sokan csakis azért tettek meg a forró napon e fáradságos utat, hogy meglássák a bájos Favoritát és orosz vőlegényét. Annyira hire ment már az eljegyzésnek, mintha a misszió tetejéről kiáltották volna ki. A leányok örömmel tapasztalták, hogy Concha, a helyett hogy gőgös lett volna, még édesebb volt, mint máskor és naiv lelkesedéssel irigyelték őt. A caballerók, kik számban kevesebben voltak, mivel abban az időben, mikor a papok kezében levő földbirtok megszerzése még nagy nehézségekkel járt Kaliforniában, a legtöbb férfi a katonai pályára lépett — ravaszul ignorálták az eljegyzést, Rezánovot azonban megkedvelték, mikor ez érdemesnek tartotta tetszésük megnyerésén fáradozni.

Khosrov és Davidoff élénk sajnálkozással látták a Juno rakományát, eltűnni, hogy annak helyébe bűzát raktározzanak. Még soha életükben sem mulattak ilyen jól és nem láttak együtt ennyi szép leányt. Először mindketten halálosan megszerették Conchát és ámbár gyorsan kigyógyította őket ebből a hatalmas nagyúr közbelépése, ezzel kikerülték azt, hogy komolyan más bájok rabjává essenek. Hisz vagyontalanságuk és kevéssé megnyerő külsejük által nem sok kilátásuk lett volna a kaliforniai apákkal szemben. Így tehát élvezetüket nem rontotta meg semmiféle komolyabb szívfájdalom.

Hogya tánczóknak, vagy esténként egy-egy ablak alatt nem udvarolgattak, vagy egy termes duenna háta mögött nem gyarapították spanyol tudományukat, akkor bizonyosan kártyáztak, vagy ittak a férfakkal és ez egyaránt nagy élvezetekre szolgált. Igaz, hogy parancsnokuktól néha éles rendutasításban részesültek, de ez nem oly gyakran történt meg, mint máskor, hasonló körülmények közt és a rend-

utasítást rendszerint engedékenység követte. Könnyen kitalálták, hogy ennek oka nem volt ő excellenciájának jó kedélyhangulatában keresendő, hanem abban, hogy végül valami nagyobb kellemetlenséget tartogat számukra és el akarja kerülni, hogy tisztjei netalán leköszönjenek. Ők csak ideiglenesen vállaltak szolgálattal, egy császári ukáz engedélyével, az orosz-amerikai társulatnál és jól tudták, hogy ha Rezánov parancsainak ellenszegülnének, vége van a kalandokban oly gazdag szereplésüknek a Pacific vizein. Így tehát, bár titkon gyakran fellázadtak vasakarata ellen, különleg barátságos egyetértésben éltek vele. Kevesen voltak a Junó tengerészei közt, a kik nem úgy emlékeztek erre a bájos kaliforniai tavaszra, mint életük legszebb napjaira. Még Langdorff is, a ki érzéketlen volt a női bájok iránt és lankadatlan buzgósággal csak a tudományának élt, élvezte a jó spanyol konyhát és a papok kellemes társaságát. A matrózoknak is sok jóban volt részük, részt vettek bika-kiadásban, fandangóban, szerelmet fogadtak és viszontszeretettek; és csak az tartotta vissza őket a tündérorszába való kivándorlástól, hol annyi szép leány és oly bőséges élel kínálkozott, hogy rettegtek szigorú parancsnokuk könyörtelen megtorlását. A commandante is közhírre tette már, hogy az esetleges szökevényekkel sommásan fog elbánni és vasraverve küldi őket vissza a Junóra.

Concha Argüello a két rövid hetet hol marczangoló kétések közt, hol égető boldogságban töltötte, addig, míg el nem érkezett Rezánov távozásának ideje. Néha erőt vett ugyan rajta az az érzés, mit jegyese tréfásan regényes levertségnek nevezett, e futó árnyék azonban csak annál jobban kidomborította ki-mondhatatlan boldogságának fényességét. Ritkán volt ugyan egyedül Rezánovval, de így legalább kevesebb oka volt az izgatottságra és annál nagyobb gyönyörűségekre szolgált, ha olykor, váratlanul egy-egy pillanatra magukra maradtak, suttogva egy-egy szerelmes szót vált-hattak. Lelkeik összhangját csak nagyriúknak zavarja meg néha egy féltékeny jelenet és inkább a férfi részéről történt, mint a leányról és mindig édes kibékülés követte, ott a kis vasrácsos ablaknál, miattán Elena Castro, az elnéző duenna, emelt hangon mulattatta férjét, hogy az meg ne hallja a szerelmesek suttogását.

Többször kirándulásokat is tettek a Junóra, megebédelték La Bellissimán, vagy Nuestra Señora de los Angelesen, és alkonyatkor hazatérve, megbámulták a tenger gazdag színárnyalatait, a mint a sötétek égből az öblök kék vizében tükröződött és a leáldozó nap rózsapirosra festette a látóhatárt; aztán mind e színpompá egybeolvadt a sűrű, fehér párákba. Egy-

10

Gyönyörű karácsonyi és újévi ajándékok
egyszerűtől a legdrágábbig kaphatók

Ö cs. és kir. Fensége József főherceg kam. szállítója

Lőw Sándor

ékszerész és órásnál

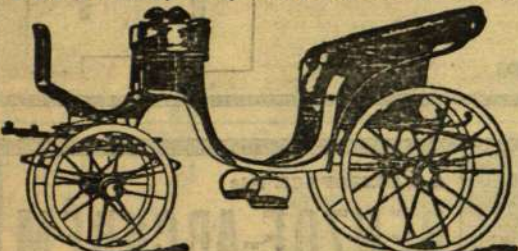
Telefon 62-63.

Budapest, VIII., József-körút 81/A.

Videki megrendelések pontosan és lelki szeretettel lesznek fogadva. Árjegyzék kíváncsi ingyen és bérmentve.

KOCSIÁRUCSARNOK
BUDAPEST, IX., Köztelek-utca 4. sz.

A monarchia legnagyobb kocsiárátára. • Árjegyzék ingyen.

KÖHÖGÉS
rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemefeleucukorkáknál!

Vásárlásuknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-féle kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzat van. Az eredetiek minden egyes darabjában rajta van a RÉTHY név.

1 doboz ára 60 fill. Mindenütt kapható.

Az önműködő

Frommer-pisztoly

a szakértők
zsebpisztolya!

Kilenczlövetű.
7.65 mm. kaliberű.

A FROMMER PISZTOLY

a legmagasabb körök hordják és az a m. kir. határrendőrség, az államrendőrség, az erdészeti, a posta- és távírdszolgálat, valamint számos városi rendőrség rendszeresített szolgálati fegyvere.

Az egyedüli pisztoly a világpiacra, a melynek csőve lövés közben épp olyan erősen és megbízhatóan van elzárva, mint a legnagyobb katonapuskáké, tehát a lövésnek

a legnagyobb biztonságot

és a legkisebb lövési eredményt nyújtja és e mellett kényelmesen zsebben hordható. Negyszeres biztosítója van legtekélyesebb kivitelben. Félkézzel kényelmesen felhúzható és bármikor leereszthető kakasa.

Minden részében teljesen kicserélhetően gépmunkával készíti a

FEGYVER- ÉS GÉPGYÁR R.T.
BUDAPESTEN.

Kapható a bel- és külföld minden jobb fegyverkereskedésében. Különféle nyelvű leírás díjmentesen rendelkezésre áll.

Margit-crème

a főrangú hölgyek kedvenc széplő szere, az egész világon el van terjedve. Paratlan hatása szerencsés összehatásban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crème utánozók és hamisítók, kesek eredeti védjeggyel láttat el az előadó, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindenem felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, zsírtalan, vegyíztiszta készítmény, a mely a külföldön általános felismerést keltett. Ár 1 K. Margit-szappan 7 c. fill. Margit-puder 1 kor. 20 fillér.

Gyártja Földes Kelemen laboratóriuma Aradon. Kapható minden gyógyszer-, illatszer- és droga-üzletben.

ALAPITVA 1865.

HECKENAST

=GUSZTÁV=

ZONGORATERMEI

Bpest, csakis Gizella-lár 2.

Telefon.

IBACH-ZONGORÁK
egyedüli képviselője.

IBACH-zongorát játszanak és ajánlanak:
Backhaus, Dohnányi, Pugnol, Alice Ripper, Sauer, Stefaniy stb.

Keleti-féle cs. és kir. szab.

Sérvkötő pneumatikus gumipolttal, a legtekélyesebb a maga nemében!

haskötő, támogat és erősít elgyengült altestszerveket!

gummi göröcskötő, műtőszék, műtőszék, műtőszék.

műtőszék, műtőszék, műtőszék, műtőszék.

testgyógyász, testgyógyász, testgyógyász, testgyógyász.

betegápolás, betegápolás, betegápolás, betegápolás.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

alvó szék, alvó szék, alvó szék, alvó szék.

**Hölgyek,
urak,**

kiknek bármely okból arcukon, kezükön
vagy testükön

**pattanások,
csunya foltok,
kiütések**

vannak és kipróbálták eredménytelenül a világ összes kenőcsét, szappanjait, szépitőszereit és bármilyen más czímen létező bőrápoló czikkeit: azoknak a legmelegebb figyelmébe ajánljuk a valódi

**Erényi
Ichtiol-
Salicilt.**

Nem létezik

olyan foltos, olyan pattanásos

nő vagy férfi, kinek

nyolcz nap alatt

el nem múltak volna az összes fent leirt

arczot és kezeket torzító

bőrhibái és bőrbajai.

A kezelés egyszerű, mert csak este lefekvés előtt használandó.

**Pattanásnál,
kiütésnél,**

felülmúlja a világon létező összes gyógyszereket.

Egy doboz teljesen elegendő.

Az eredeti **Erényi-Ichtiol-Salicil** 3 koronás dobozokban kapható:

Erényi Béla

Diana-gyógyszertára

Budapest, Károly-körút 5.

Postai rendelések utánvét mellett aznap szállítanak. Több mint egy millió köszönőlevél érkezett a világ minden részéből.

45. SZ. 1911. (58. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, NOVEMBER 5.

A PETŐFI-CSALÁD TAGJAINAK KÖZÖS SÍREMLÉKE A KEREPESI-ÚTI TEMETŐBEN. — Bory Jenő szoborműve.